

Omzendbrief met betrekking tot het gebruik van melkzuur in runderslachthuizen.

Referentie	PCCB/S3/1019324	Datum	31/01/2018
Huidige versie	1.1	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	Slachthuizen, melkzuur, karkassen, runderen.		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Tom Van Vooren, attaché	Diricks Herman, directeur-generaal

1. Doel

Deze omzendbrief heeft als doel de aandacht te vestigen op de reglementaire vereisten inzake het gebruik van melkzuur in runderslachthuizen.

2. Toepassingsgebied

Slachten van runderen.

3. Referenties

3.1. Wetgeving

Verordening (EU) nr. 101/2013 van de Commissie van 4 februari 2013 betreffende het gebruik van melkzuur voor de terugdringing van microbiologische oppervlaktecontaminatie van runderkarkassen.

Verordening (EU) nr. 231/2012 van de Commissie van 9 maart 2012 tot vaststelling van de specificaties van de in de bijlagen II en III bij verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad opgenomen levensmiddelenadditieven.

Verordening (EG) nr. 2073/2005 van de Commissie van 15 november 2005 inzake microbiologische criteria voor levensmiddelen.

Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong.

Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne.

3.2. Andere

Omzendbrief van 07.11.2012 (PCCB/S2/GDS/927854)¹ met betrekking tot het hygiënisch slachten van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren.

Wetenschappelijk advies van de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA) van 26.07.2011² over de beoordeling van de veiligheid en werkzaamheid van melkzuur voor de verwijdering van microbiële oppervlaktecontaminatie van karkassen, deelstukken en snijresten van runderen.

Sneladvies 23-2012 van het Wetenschappelijk Comité van het FAVV van 14.09.2012 m.b.t. het gebruik van melkzuur op runderkarkassen (dossier Sci Com 2012/22).

4. Definities en afkortingen

FAVV : Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

LCE: lokale controle-eenheid

5. Gebruik van melkzuur op runderkarkassen

Op 25 februari 2013 is verordening (EU) nr. 101/2013 in werking getreden. Deze verordening is rechtstreeks van toepassing in alle EU-lidstaten en richt zich tot exploitanten van runderslachthuizen. Sinds 25 februari 2013 mogen de slachthuisexploitanten melkzuur gebruiken op hele of halve karkassen of voor- of achtervoeten van runderen met als doel de microbiologische oppervlaktecontaminatie van het vlees terug te dringen. Indien de slachthuisexploitanten van deze mogelijkheid wensen gebruik te maken, dienen ze een aantal voorwaarden na te leven. Deze voorwaarden worden hieronder opgesomd en toegelicht.

5.1. Voorwaarden voor het gebruik van melkzuur om microbiële oppervlaktecontaminatie te verminderen

1. Melkzuuroplossingen mogen uitsluitend worden vervaardigd van melkzuur dat voldoet aan de specificaties vervat in verordening (EU) nr. 231/2012. Het gaat met name om de volgende specificaties:
 - **definitie:** melkzuur (E 270) bestaat uit een mengsel van melkzuur ($C_3 H_6 O_3$) en melkzuurlactaat ($C_6 H_{10} O_5$). Het wordt verkregen door melkzuurvergisting van suikers of wordt synthetisch bereid. Melkzuur is hygroscopisch en bij concentreren door koken condenseert het tot melkzuurlactaat, dat bij verdunning en verwarming hydrolyseert tot melkzuur.
EINECS-nummer: 200-018-0
Chemische naam: melkzuur, 2-hydroxypropionzuur, 1-hydroxyethaan-1-carbonzuur
Molecuulformule: $C_3 H_6 O_3$
Relatieve molecuulmassa: 90,08
Gehalte: minimaal 76 %
 - **beschrijving:** kleurloze of geelachtige, vrijwel reukloze stroperige vloeistof of vaste stof
 - **identificatie:** test op lactaat: voldoet aan test

¹ Zie website FAVV: www.favv.be

² Zie website EFSA: www.efsa.europa.eu

- **zuiverheid:**
 - sulfaatas: maximaal 0,1 %
 - chloride: maximaal 0,2 %
 - sulfaat: maximaal 0,25 %
 - ijzer: maximaal 10 mg/kg
 - arseen: maximaal 3 mg/kg
 - lood: maximaal 2 mg/kg
 - kwik: maximaal 1 mg/kg

Opmerking: de bovenvermelde specificaties hebben betrekking op een oplossing van 80 % in water; de waarden voor minder geconcentreerde oplossingen in water moeten worden berekend aan de hand van het gehalte aan melkzuur.

2. Melkzuuroplossingen mogen alleen in het slachthuis worden toegepast op hele of halve karkassen of voor- of achtervoeten (kwartieren) van als landbouwhuisdier gehouden runderen (met inbegrip van *Bubalus*- en *Bison*-soorten), ongeacht de leeftijd van de runderen (dus ook kalfsvlees komt in aanmerking).

3. Melkzuuroplossingen mogen alleen worden toegepast door verstuiving of verneveling met een melkzuuroplossing van 2 tot 5 % in drinkwater bij temperaturen van maximaal 55 °C.

De verstuiving of verneveling dient beperkt te blijven tot het behandelde karkas, de nevel mag zich niet kunnen verspreiden in de hele slachtruimte.

4. Melkzuuroplossingen moeten worden toegepast onder beheerste en controleerbare voorwaarden, met inbegrip van ten minste de criteria opgesomd onder punt 5.2. Daartoe is het aangewezen te werken met geautomatiseerde cabines. De toepassing gebeurt na de post-mortemkeuring en vóór de koeling.

Het gebruik van melkzuur voor de terugdringing van microbiologische oppervlaktecontaminatie van vlees moet worden geïntegreerd in de goede hygiënepraktijken en het op HACCP gebaseerde autocontrolesysteem van het slachthuis. Het gebruik van melkzuur mag immers niets afdoen aan de plicht van de exploitant om te voldoen aan de reglementaire voorschriften inzake levensmiddelenhygiëne³ en mag geenszins worden beschouwd als een vervanging voor goede hygiënische praktijken of als alternatief voor de naleving van de reglementaire (hygiëne)voorschriften.

5. Melkzuuroplossingen mogen niet worden toegepast op karkassen die zichtbaar verontreinigd zijn.

Elke zichtbare verontreiniging (uitwerpselen, haren, maag-darminhoud, smeervet, ...) van het vlees moet onmiddellijk worden verwijderd door bijsnijden of door een andere behandeling met een gelijkwaardig effect (bv. Een zeer lokale, gerichte kortstondige behandeling waarbij gebruik wordt gemaakt van stoom die onmiddellijk weer afgezogen wordt). Pas na het verwijderen van de verontreiniging mag melkzuur worden toegepast.

6. De toepassing van melkzuuroplossingen mag niet leiden tot een onomkeerbare fysieke verandering (bv. Verkleuring) van het vlees.

³ Voorschriften inzake levensmiddelenhygiëne zoals vastgesteld in de verordeningen (EG) nr. 852/2004, (EG) nr. 853/2004 en (EG) nr. 2073/2005.

5.2. Minimale HACCP-criteria en controleparameters

1. De bemonstering van de karkassen ter beoordeling van de naleving van de microbiologische criteria (in de zin van verordening (EG) nr. 2073/2005) moet worden uitgevoerd voorafgaand aan de toepassing van melkzuuroplossingen op de hele of halve karkassen of voor- of achtervoeten.

De bemonstering van de karkassen ter beoordeling van de naleving van de microbiologische criteria dient steeds plaats te vinden na het uitslachten (d.w.z. het moment waarop het karkas volledig van de ingewanden en andere slachtafvallen is ontdaan). I.f.v. de gebruikte bemonsteringsmethode gebeurt de bemonstering verder vóór de aanvang van het koelen van het vlees (destructieve bemonsteringsmethode overeenkomstig verordening (EG) nr. 2073/2005) ofwel ten laatste na een verblijf van 2 tot 4 uren in het koellokaal (non-destructieve bemonsteringsmethode, equivalent aan de destructieve methode).

De toepassing van melkzuuroplossingen mag slechts plaatsvinden na de bemonstering van de karkassen.

2. Het melkzuurgehalte gedurende de behandeling moet, als onderdeel van het HACCP-plan, worden geverifieerd aan de hand van periodieke monitoring en worden gedocumenteerd en geregistreerd.

3. De temperatuur van de melkzuuroplossing gedurende de behandeling moet, als onderdeel van het HACCP-plan, constant worden gecontroleerd door instrumentele metingen en worden gedocumenteerd en geregistreerd.

5.3. Informatie over de behandeling

Slachthuisexploitanten die melkzuuroplossingen gebruiken, stellen de exploitant van de inrichting die de behandelde hele of halve karkassen of voor- of achtervoeten ontvangt op de hoogte van het melkzuurgebruik. Deze informatieverstrekking dient schriftelijk te gebeuren.

5.4. Voorafgaandelijke toestemming van het FAVV.

Omdat het gebruik van melkzuur op significante wijze de infrastructuur en de exploitatie van het slachthuis wijzigt, dient de lokale controle-eenheid (LCE) van de plaats waar het slachthuis zich bevindt tijdig te worden ingelicht over de voorgenomen toepassing ervan. De slachthuisexploitant dient de LCE met name in te lichten over:

- de voorgenomen wijzigingen van de infrastructuur
- de aanpassing van het autocontrolesysteem, en
- het tijdstraject voor de aanpassing van de infrastructuur en de effectieve implementatie.

De LCE zal vervolgens een bezoek ter plaatse afleggen om na te gaan of aan alle voorwaarden (cfr. Supra) wordt voldaan. Indien dat het geval is, mag melkzuur worden toegepast in het betrokken slachthuis.

6. Bijlagen

/

7. Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf	Reden en omvang van de revisie
1.0.	13/03/2013	Originele versie
1.1	publicatiedatum	De enige wijziging betreft de vervanging van 'PCE' door 'LCE'.